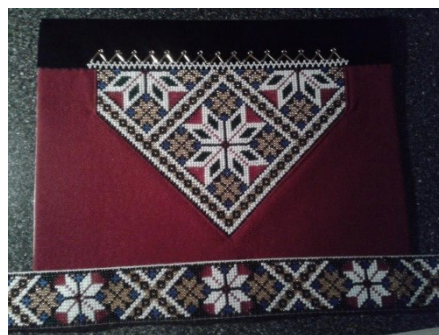

Tettbrodert bringeduk og belte

Gratulerer med nytt broderiprosjekt fra

Perle•Betta. Dette blir kjempegøy!

Det er ikke noe vanskelig å sy tettbroderte perler, men tar litt tid. Jeg skal prøve å forklare best mulig hvordan jeg syr og litt av mine erfaringer. Så les gjerne gjennom alt før du begynner.

Hva du trenger.

Pakken skal inneholde det du trenger til det avbildede mønsteret. Bytter du om på fargene, vil det ikke stemme overens. Evt kan du bestille mønsterpakke i andre farger.

- Perler nok til bringeduken og/eller belte.
- Stramei.
- Rødt ullstoff.
- Ubleket lerret til bakstykke.
- Tynn vlesiline.
- Tykk stivelse.
- Perler.
- Sort fløyelskant.
- Perlenål.
- Perletråd.
- Mønster og veiledning.

I tillegg bør du ha en skarp saks, et linjal eller post it lapper til å holde på mønsteret og et underlag til å ha perlene på. Gjerne et mykt lite håndkle (perlene kan sprette veldig) og selv bruker jeg et hvitt, mykt plastlokk fra en syltetøyboks eller salatbols. Tupperware lokk er for ujevne. Det bør være like mykt, men glatt. Jeg tar gjerne litt av alle fargene på lokket, rister bittelitt på det, og perlene legger seg som oftest med hullet opp. Og da ser du dem veldig lett.

Råd.

Bunadperler er laget i glass. De er ca 2,2 mm store. Glass kan knuses.

Finner du en perle eller to som har skader på deg, så kast dem! Knuste glassperler lager kun problemer for deg videre. Av og til kan det også være bittesmå biter av glassrusk inni perlene. Får du det ut, så er det greit, hvis ikke så ikke bruk dem. De lange stavene jeg bruker på fløyelskanten er ekstra sårbare. Det er ikke uvanlig å kaste 4/5 av dem. Og uansett bruk alltid en liten perle på hver side av dem for sikkerhetskyld.

Perlenålen er også veldig tynn. Noen synes den er vanskelig å tre. Kun en øvingsak.

Noen gode råd på veien er likevel ikke å forakte.

Klipp tråden litt på skrått og bruk alltid en skarp saks. Selv pleier jeg å holde tråden stram når jeg klipper. Har du bittelitt nøytral lipsyl e.l. på leppene når du slikker på tråden, da binder du endene sammen, samt at tråden blir stivere på enden og mye lettere å tre. Øvelse gjør mester. Sy **alltid** med dobbel tråd.

Når du så er klar til å sy, setter du deg med et skikkelig bord, ikke i sofaen og på salongbordet. Godt lys kan være greit å ha. Klipp strameien ren i kantene ta bort alle de små endene som tråden er så glad i å henge seg opp i. Kast gjerne litt rundt kanten på strameien også. Da slipper du at det rakner.

Tell deg ut fra midten av og til kanten. Start alltid 4 cm ned fra toppen. Der skal fløyelskanten sys på etterpå. Selv starter jeg alltid øverst til høyre i mønsteret og syr hele rekker frem og tilbake slik at jeg øker en perle nederst for hver omgang. Noen ønsker å starte nederst i spissen og øke på begge sidene oppover. Dette er valgfritt. Du gjør det du mener passer best for deg.

Skulle du skade tråden, så fest den godt, og start med ny tråd.

Perlene syr du som halve korssting. Fra nede i venstre hull, til oppe i høyre hull. Dette blir også likt når du snur. Rekke for rekke. Sy jevnt og stram tråden. Men ikke for mye, da kan strameien rakne. Syr du for løst vil perlene legge seg sidevis. De første 4-5 rekkene er alltid de vanskeligste, selv etter 25 års erfaring. Du har ingenting å «støtte» perlene på. Og de liksom flyter opp på strameien. Prøv deg litt frem. Evt så går det an å rekke opp de første stripene når du er kommet et stykke og sy dem når du ha litt å støtte dem til.

Selv ruller jeg gjerne strameien litt i begge endene når jeg syr. Og bruker noen gode, store sikkerhetsnåler til å hjelpe meg å holde endene på plass. Ikke noe must, men et godt hjelpemiddel. Det du skal være obs på er å ikke strekke for mye i strameien slik at den blir skev.

Da er du iallefall klar til å begynne. Dette går bra! Lykke til!

Frihåndsbrodering på fløyelskanten

Alt på fløyelskanten er egentlig frihåndsbroderi. Fløyelskanten revner lett i endene. Er du forsiktig kan du enkelt smelte endene med en lighter, så rakner de ikke. Klipp rent før du gjør dette.

Min «standard kant» syr jeg først krokellisband like langt som bredden på broderiet.

Her kan du bruke enkel tråd. Legg opp med å ta tre hvite perler på tråden. Sy igjennom den første perler. Stram til. Ta to hvite perler på tråden. Sy gjennom en perle på ringen du allerede har, og gjennom en perle til. Slik fortsetter du med to perler om gangen til det er langt nok. Sy det deretter fast nederst på fløyelskanten. Fest.

Så starter jeg i 1. «spissen» oppover. Tar på en liten + en lang + en liten + en lang + en liten perle. Hopp over to hvite spisser og gjennom den 3. Fortsett hele veien. 16-18 spisser med lange perler er vanligst. Fest.

Så fortsetter jeg med enkel tråd. Start med å sy ned/ fast den midterste lille perlen. Deretter tar du tre små perler på, syr ring gjennom mellomperlen på spissen og fester. Slik fortsetter jeg på alle spissene. Fest.

Montering av bringeduken

Når alt er ferdig brodert er det monteringen som står for tur. På samme måten som med broderingen er det veldig mange måter å gjøre det på. Om du studerer de flotte gamle som du finner på museum, så er det få som er gjort likt.

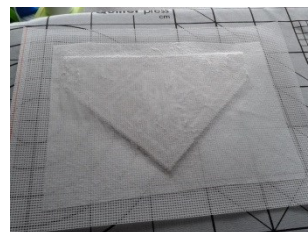
- Stramei, ull og perler og tykk stivelse tåler full varme
- Tynn vlesiline tåler 2 av 3 prikker på jernet
- Bakstykke tåler 2 prikker
- Fløyelskanten tåler lite varme. Bruk **alltid** klede mellom og damp den fra baksiden så den ikke smelter.

Start med å dampe selve broderiet kraftig fra baksiden. Er det litt skevt så prøv å rett det opp med å dra litt forsiktig mens det er fuktig.

La det kjølnes og tørke.

Stryk på tynn vlesiline over baksiden av broderiet. Dette er for å «lime fast» alle trådene som en ekstra forsikring om en tråd skal ryke.

La kjølnes og tørke.

Så strykes tykk stivelse på. Full varme. Stivelsen klippes først til. Sidene og nederst pleier jeg ha den 0,5-1 cm kortere enn strameien. Lik øverst.

Så kommer det vanskeligste.

Ullstoff er en veldig fin ting. Det rakner ikke noe særlig. Jeg damper det, klipper en lang stripe på midten, nesten i to. Like langt som fra toppen ned til spissen.

Bretter det nedover slik at det blir en stor V. Damper det ned.

Snur stoffet og fester det til strameien nederst med en knappenål.

Deretter legger det flatt oppover skråen, og klipper forsiktig til, slik at det legger seg fint på sidene også. Dampjern er kjekt å ha. Fest med en knappenål.

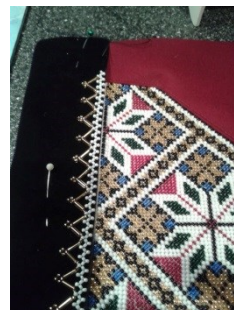

Deretter tar jeg andre siden.
Når jeg er fornøyd, syr jeg med symaskin fast stoffet. Rød overtråd, hvit undertråd.

Så klipper jeg bort overflødig stoff under ullstoffet. Damp.

Da er tiden kommet for å sy fast fløyelskanten øverst. Prøv å få den midtstilt.

Hørtes dette veldig vanskelig ut kan du stryke fast den tynne vlesilinen. Klippe 1,5 cm kant på strameien og sy den for hånd på ullstoffet. Husk da at det er 4 cm ned fra toppen. Og midtstilt. Sy da fast fløyelskanten øverst. Så kan stivelsen strykes på baksiden av ullstoffet.

Vil du ha hvit kant rundt eller skal hele fremsiden være rød?

Det kan være greit å vite hvor stor du vil ha kluten. Jeg pleier å si ca A4-ark. Ca 20×30 cm

Om du har vesten klar, ta den på. Bruk et kopipapir og en blyant. Ikke penn. Fest papiret der du ville festet bringekluten. Greit å være to nå. Stå rett og tegn omrisset av hvor stor åpningen er. Passer det med et ark, eller blir det for stort/ lite? Er det for stort, kan du evt klippe/ kjære alt mindre. Er det for lite, lager du bred hvit kant rundt. Vanligvis er den hvite kanten 2-4 cm bred, men her velger du selv.

Jeg pleier å vrangsy rundt sidene og nederst på bringeduken. Da blir hele fremsiden rød. Da syr jeg kun gjennom det røde og bakstykke stoffene. Syr du gjennom stramei og stivelsen blir det veldig tykt når du vranger tilbake. Så klipper jeg rent, damper. Når det er kaldt og tørt så bretter jeg fløyelskanten bakover og nester den på plass.

Vil du ha hvitt rundt kanten? Start med å sy fast stoffet til fløyelskanten bak. Brett rundt. Da tar du stoffet og legger inn kantene så store som du vil ha dem, og syr dem ned.

Gratulerer med ny selvlaget bringeduk!

Montering av beltet

Damp og rett evt opp strameien om den er blitt skev under broderingen.

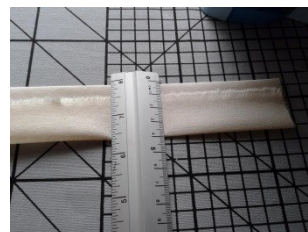
Stryk på tynn vlesiline, kun innenfor broderiet. Den er seig og tung å sy gjennom når du syr på bakstykket.

Stryk fast den tykke flesilinen. Denne skal heller ikke gå utenfor broderiet.

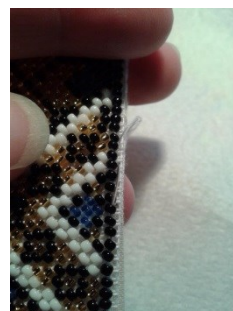
Damp det ublekede lerretet. Dette brettes innover mot midten fra begge sider, som et skråband, og totalbredden blir knapt den bredden belte er i. Enklere å trekke det litt ut under monteringen om det blir for smalt, enn å legge mer inn.

Fest foret med håndsøm.

Damp og la det ligge flatt til det er tørt og kaldt.

Gratulerer med nytt belte!

Stell og vedlikehold

Skulle du være uheldig å søle noe på bringeduken under bruk, så går det an å skylle den forsiktig under rennende, lunket vann. Prøv å unngå vann på fløyelskanten.

Blir den liggende til neste år må den nok renses.

Stivelsen blir aktivert igjen når du damper den kraftig på nytt. Husk at den da må ligge flatt og kaldt til den er tørr. Gjerne dagen etterpå.

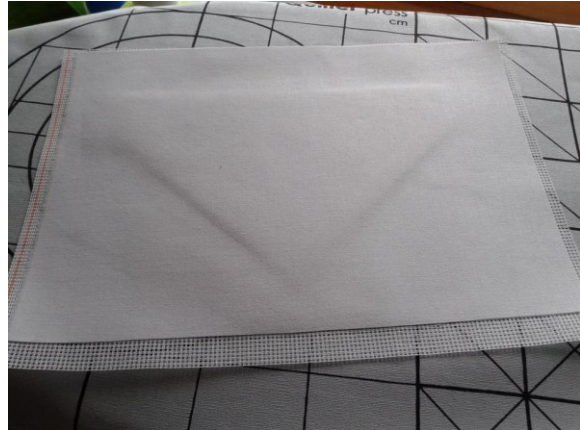
Du bør oppbevare den lufttett. Gjerne i zip-posen du fikk materialene i.

Større bilder

Figur 1 Baksiden av broderiet med vlesiline.

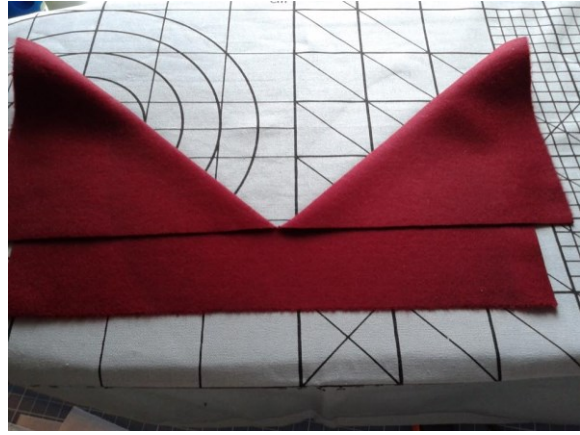
Figur 2 Baksiden av broderiet med stivelse.

Figur 3

Figur 4

Figur 5 Stoffet festet til strameien.

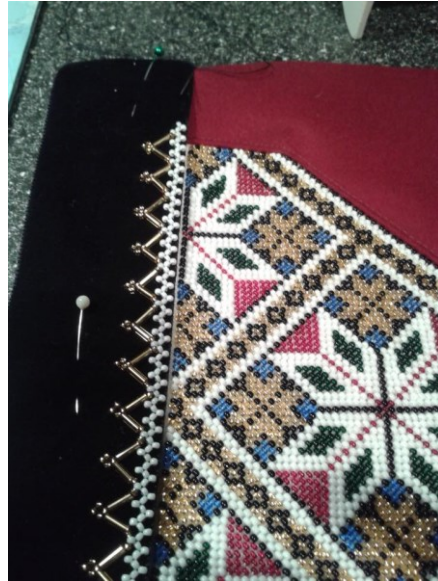
Figur 6

Figur 7

Figur 8

Figur 9

Figur 10

Figur 11

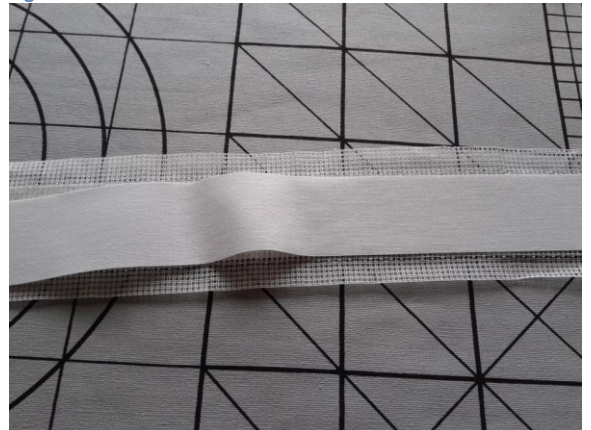
Figur 12

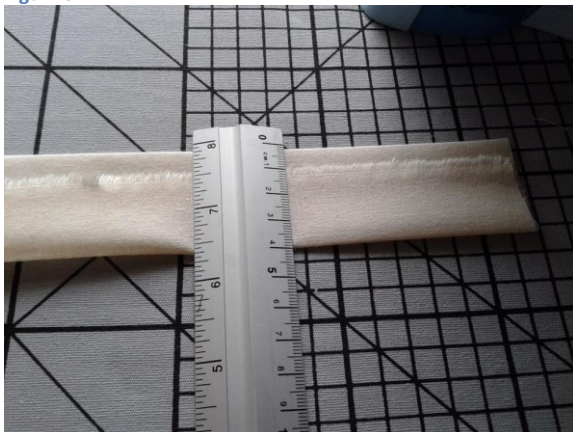
Figur 13

Figur 14

Figur 15

Figur 16

